

РЕШЕНИЕ

№ 2372

гр. София, 12.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 06.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **6499** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.74, ал.2 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр), вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ, вр. чл.203 – 207 АПК. Производството е образувано по искова молба на Р. Г. С., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] и със съдебен адрес [населено място], [улица], вх.Б, партер, чрез адв. В. С., срещу Министерство на вътрешните работи (МВР) с искане за заплащане на две обезщетения за имуществени вреди, както следва: 1.В размер на 425.91 лв., представляващи неизплатени суми за вещеве доволствие, ведно със законна лихва в размер на 77.37 лв., считано от 18.09.2019 г. до датата на предявяване на иска и законната лихва от предявяване на иска до окончателното му изплащане и 2. В размер на 27 234.17 лв., представляващи неизплатени суми за трудово възнаграждение, ведно със законна лихва в размер на 4947.54 лв., считано от 18.09.2019 г. до датата на предявяване на иска и законната лихва от предявяване на иска до окончателното му изплащане, както и сторените по делото разноски.

Твърди се в исковата молба, че за периода от 28.08.2006 г. до 28.08.2008 г. ищцата, в качеството си на държавен служител в МВР, е командирована да участва в международна мироопазваща мисия на ООН в К. (UNMIK), като на 10.10.2008 г. е назначена в Главна дирекция „Охранителна полиция“ след приключване на мисията. За периода на мисията е назначена на същата длъжност в рамките на притежаваната категория по щат „Мисии на международни организации“ при НС „Полиция“ и й е

разрешен неплатен отпуск от датата на заминаване. Ищцата поддържа, че за периода от 28.08.2006 г. до 10.10.2008 г. не е получавала възнаграждение, не са ѝ изплащани суми за вещеве доволствие, а осигурителните вноски за пенсия са били в намален размер. Недоволна от неравното третиране, ищцата подала жалба в Комисията за защита от дискриминация (КЗД), по която е образувана преписка № 84/2009 г. КЗД постановила решение № 106/01.06.2011 г., с което установила, че за периода на участието си в мисия на ООН в К. UNMIK С. е третирана по-неблагоприятно като държавен служител в МВР в сравнение с държавни служители от други ведомства чрез лишаването ѝ от заплащане на възнаграждение и изплащане на осигурителни вноски в намален размер, представляващи „пряка дискриминация“ по признак „обществено положение“ в нарушение на чл.4, ал.2, чл.6 и чл.14, ал.1, и ал.2 ЗЗДискр. В тази част решението на КЗД е обжалвано по съдебен ред и отменено, като преписката е върната за ново разглеждане. Постановено е решение № 186/07.06.2017 г. на КЗД, с което комисията отново установила идентични нарушения. Решението на КЗД влиза в сила с произнасянето на ВАС с решение №12411/18.09.2019 г. по адм.д.№ 725/2018 г.

Ищцата поддържа, че действащата в този период нормативна уредба, произтичаща от прилагането на чл.217, ал.1, т.7 от ЗМВР (отм.) поставя държавните служители на МВР, участващи в международни мисии, в по-неблагоприятно положение спрямо служителите от същото ведомство, които не участват в такива мисии, доколкото при участието си в мисия ищцата не загубва качеството си на държавен служител.

Ищцата претендира вреди в хипотезата на чл.74, ал.2 ЗЗДискр поради неравенство в третирането, установеното от КЗД по отношение на министъра на вътрешните работи и поддържа, че е осъществен фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предвид наличието на влязло в сила решение на КЗД с акт по чл.65 ЗЗДискр, настъпили имуществени вреди и пряка и непосредствена причинно-следствена връзка.

Отвникът Министерство на вътрешните работи оспорва допустимостта и основателността на исковите в писмен отговор от 04.08.2021 г., чрез юрк. Б.. Оспорва наличието и доказаността на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Посочва, че цитираните в исковата молба актове на КЗД, АССГ и ВАС не установяват незаконосъобразни действия на министъра, отменени по съответния ред. Излага аргументи от чл.189, ал.1 и чл.191, ал.1, т.8 ЗМВР (отм.), че за периода на международната мисия държавният служител заема длъжност извън системата на МВР. Затова служителят ползвал неплатен отпуск и бил назначен на специален щат в МВР съгласно чл.212, ал.1, т.7 ЗМВР (отм.), като е участвал в международна мисия по свое собствено желание и ясно съзнание за действащите законови и подзаконови нормативни разпоредби. Поддържа липса на вреди, тъй като ищцата е получавала възнаграждение в пъти по-високо от останалите служители на МВР. Претендира за отхвърляне на исковите и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност и доказаност на исковите претенции.

Административен съд София град, съобразно наведените от страните факти и обстоятелства и приложените от страните доказателства, намира следното от фактическа страна:

Не е спорно по делото и се установява от Заповед № RB202004-001-04.К-1982 от

17.08.2006 г. на министъра на вътрешните работи, че ищцата Р. Г. С. – експерт в направление „Охранителна полиция“ при ГД „ППООРП“ на основание чл.191, ал.1, т.8 и чл.212, ал.1, т.7 ЗМВР е назначена на същата длъжност в рамките на притежаваната категория по щат „Мисии на международни организации“ при Национална служба „Полиция“ – МВР, разрешено ѝ е ползване на неплатен отпуск и е изпратена като служител на МВР като полицейски наблюдател в мисията на ООН в К.. Посочено е в заповедта, че вещевото и медицинско оборудване са за сметка на полицейските наблюдатели.

С Решение № 186 от 07.06.2017 г. по преписка № 84/2009 г. КЗД е установила, че жалбоподателите, сред които и ищцата Р. С., по време на участието им в мисия на ООН в К. UNMIK, в качеството им на държавни служители в МВР в процесния период са третирани по-неблагоприятно от министъра на вътрешните работи като орган по назначаване в сравнение с държавните служители на същото министерство чрез лишаване от заплащане на възнаграждение, вещеве доволствие и изплащане на осигурителни вноски за пенсия в намален размер, което представлява пряка дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗДискр по признак „обществено положение“ и нарушение на чл.6 от ЗЗДискр.

В мотивите на решението на КЗД е прието, че по време на участието си в мисията на ООН в К. жалбоподателите са държавни служители на МВР, това им качество не се променя по време на участието им в мисията и тяхното служебно правоотношение се запазва.

Според Комисията, лишаването на служителите на МВР от заплащане на възнаграждение по време на командироването им в мисии на международни организации, когато извършват дейност, имаща характер на държавна служба в МВР на Република България, не съответства на гарантираното им в чл.48, ал.5 от Конституцията право на заплащане, съответно на извършената работа, нарушава установения в чл.4, ал.1 ЗЗДискр принцип на равно третиране, представлява нарушение на чл.4, ал.2 и чл.6 ЗЗДискр. Посочено е изрично в решението, че независимо, че този режим произтича от действаща към момента правна уредба, то тя поставя държавните служители, участващи в мисии на международни организации, в по-неблагоприятно положение спрямо служителите от същото ведомство, които не участват в мисии.

В заключение, съставът на КЗД е формирал извод, че действащата в процесния период нормативна уредба относно участие на държавни служители на МВР в международни мисии, създава неравно третиране на определена група служители в МВР, а именно: правната регламентация на чл.212, ал.1, т.7 ЗМВР (отм., в редакция до изменението му през 2010 г.) и подзаконовите нормативни актове Инструкция за подбор, подготовка и преминаване на служба на служители на МВР, изпращани като полицейски наблюдатели в мисии на международни организации, съответно т.15, ал.1 от Инструкция № Из-971/30.06.2006 г. и т.19, ал.1 Инструкция № МЗ-11/05.06.2007 г. поставят държавните служители в по-неблагоприятно положение по признак „обществено положение“ спрямо служителите от същото ведомство, които не участват в международни мисии по отношение на заплащането, осигуряването и вещевото доволствие.

Жалбата на министъра на вътрешните работи срещу Решение № 186 от 07.06.2017 г. по преписка № 84/2009 г. на КЗД е оставена без уважение с Решение № 5989/24.10.2017 г. по адм.д.№ 8167/2017 г. на АССГ, оставено в сила със съдебно

Решение № 12411/18.09.2019 г. по адм.д.№ 725/2018 г. на ВАС, V-то отделение.

Предвид така установените факти, съдът формира следните правни изводи:

По силата на чл.74, ал.2 от ЗЗДискр. в случаите, когато вредите са причинени на граждани от незаконни актове, действия или бездействия на държавни органи и длъжностни лица, искът за обезщетение се предявява по реда на Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани. Елементите на фактическия състав на предявения иск с правно основание чл.74, ал.2 ЗЗДискр. са: влязло в сила решение на КЗД, с което е установено, както извършеното нарушение, изразяващо се в незаконен акт, действие или бездействие на държавен орган или длъжностно лице, така и нарушителя и засегнатото лице, наличието на претърпяна вреда и причинна връзка между установената дискриминация и вредата. Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

Съгласно Тълкувателно постановление № 1 от 16.01.2019 по адм. д. № 1/2016 Г., ОСС от ГК от ВКС и ОСС от I и II Колегия на ВАС: Законът за защита от дискриминация предвижда различна подсъдност само в случаите по раздел I, когато се претендират вреди от нарушение на права по този или други закони, уреждащи равенство в третирането, в зависимост от органа, причинил неравенството в третирането, в хипотезата на чл.74, ал.2 от закона във връзка с чл. 128, ал. 1, т. 5 Административнопроцесуалния кодекс, като исковите се предявяват по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Разпоредбата на чл. 71 от Закона за защита от дискриминация съдържа хипотезите за защита правата на увредените лица във всички случаи, когато не е проведено производство пред Комисията за защита от дискриминация, без оглед на това дали дискриминационното поведение е осъществено от субект, равнопоставен на ищеца или дискриминацията е осъществена при или по повод административна дейност. Разпоредбата на чл. 71 от Закона за защита от дискриминация не е в противоречие с чл. 74 от същия закон, в която не се съдържа уредба, даваща възможност за предявяване на самостоятелни иски за установяване факта на дискриминация и осъждане на ответника да преустанови нарушението и да възстанови положението преди нарушението, както и да се въздържа в бъдеще от по-нататъшни нарушения, от което следва, че при предпоставки и по двете алинеи на чл. 74 от Закона за защита от дискриминация, текстът е приложим само ако е проведено производство пред Комисията за защита от дискриминация.

В случая, първата предпоставка е изпълнена, доколкото с Решение № 186 от 07.06.2017 г. по преписка № 84/2009 г. на КЗД е установена пряка дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗДискр по признак „обществено положение“ и нарушение на чл.6 от ЗЗДискр. при третирането на жалбоподателите, сред които и ищцата Р. С., по време на участието им в мисия на ООН в К. UNMIK, в качеството им на държавни служители в МВР. Административният орган е приел, че в процесния период тези държавни служители са третирани по-неблагоприятно от министъра на вътрешните работи като орган по назначаване в сравнение с държавните служители на същото министерство чрез лишаване от заплащане на възнаграждение, вещеве доволствие и изплащане на осигурителни вноски за пенсия в намален размер.

Решението на КЗД е влязло в сила след съдебно оспорването, като жалбата на КЗД е

оставена без уважение с Решение № 5989/24.10.2017 г. по адм.д.№ 8167/2017 г. на АССГ, оставено в сила със съдебно Решение № 12411/18.09.2019 г. по адм.д.№ 725/2018 г. на ВАС, V-то отделение.

В решението на КЗД са установени, както нарушителя – министъра на вътрешните работи като орган по назначаването, така и засегнатите лица – държавни служители на МВР, които в периода 2006 г. – 2008 г. са участвали в мисия на ООН в К. UNMIK. Посочено е изрично в решението, че независимо, че този режим произтича от действаща към момента правна уредба, то тя поставя държавните служители, участващи в мисии на международни организации, в по-неблагоприятно положение спрямо служителите от същото ведомство, които не участват в мисии. Дължим е извод, че незаконните действия или бездействия на служители в ответното министерство се изразяват в приложението на действащата в процесния период нормативна уредба относно участие на държавни служители на МВР в международни мисии, която създава неравно третиране на определена група служители в МВР, а именно: правната регламентация на чл.212, ал.1, т.7 ЗМВР (отм., в редакция до изменението му през 2010 г.) и подзаконовите нормативни актове Инструкция за подбор, подготовка и преминаване на служба на служители на МВР, изпращани като полицейски наблюдатели в мисии на международни организации, съответно т.15, ал.1 от Инструкция № Из-971/30.06.2006 г. и т.19, ал.1 Инструкция № МЗ-11/05.06.2007 г.

Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за липса на отменен като незаконосъобразен административен акт, тъй като това не е уредено сред правомощията на КЗД по чл.65 ЗЗДискр. С Решение № 186 от 07.06.2017 г. по преписка № 84/2009 г. КЗД се е произнесла съобразно правомощията си по чл.65, т.1, т.2 и т.4, вр. чл.76, ал.1, т.1 ЗЗДискр., което е достатъчно за изпълнение на първата предпоставка за ангажиране на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

На следващо място, в решението на КЗД са посочени действията на административния орган, като орган по назначаване, предприети в нарушение на чл.4, ал.2, вр. чл.6 от ЗЗДискр., а именно приложението на действаща в процесния период нормативна уредба относно участие на държавни служители на МВР в международни мисии, която създава неравно третиране на определена група служители в МВР в сравнение със служителите, които не участват в мисии, чрез лишаване на първата категория от заплащане на възнаграждение, лишаване от вещеве доволствие и заплащане на осигурителни вноски за пенсия в намален размер. С визираното изрично посочване на действия в административния орган, които са в нарушение на изискванията на равно третиране, съдът приема за изпълнени и другите елементи от отговорността на държавата за вреди - наличието на претърпяна вреда (пропуснатата полза поради лишаване от възнаграждение и вещеве доволствие) и причинна връзка между установената дискриминация/неравно третиране и вредата. Исковите претенции касаят именно претърпени имуществени вреди поради лишаването на ищцата за периода на участието ѝ в мисията на ООН в К. от възнаграждение и вещеве доволствие.

Неоснователни са доводите на ответника по приложението на чл.191, ал.1, т.8 и чл.212, ал.1, т.7 ЗМВР, тъй като именно тези действия на органа по назначаване са приети от компетентния административен орган КЗД като осъществяващи пряка дискриминация по признак обществено положение. Ирелевантни за спора са възраженията на МВР, че служителите доброволно са приели тези законови условия, тъй като това е било в изпълнение на действащата нормативна уредба, която не е

осигурявала равно третиране с другите служители в МВР. Несъгласието на служителите с това неравно третиране се изразява в последователните им действия по сезиране на КЗД. Неоснователни са и възраженията, че за периода на участие в международна мисия ищцата е получавала в пъти по-високо възнаграждение, тъй като последното е получавано на друго основание. Единствената възможност за обезщетяване на вредите на служителката, претърпени поради установеното неравно третиране, е чрез възстановяване на неполученото трудово възнаграждение и вещеве доволствие.

Относно размера на исковите съдът кредитира приета по делото съдебно-счетоводна експертиза, изготвена от вещото лице М. Р. Н.. Основателността на исковата претенция за неизплатено вещеве доволствие в периода 28.08.2006 г. до 10.10.2008 г. в претендирания от ищцата размер от 425.91 лв. се установява от т.2 от експертизата, според която за 2006 г. ищцата не е получила сума в размер на 25.91 лв., а за 2007 г. – 400 лв. Съобразно изчисленията на експерта по т.6 от заключението, основателна е и претенцията за законна лихва от датата на влизане в сила на Решение № 186 от 07.06.2017 г. на КЗД на 18.09.2019 г. до предявяване на иска на 02.07.2021 г. в размер на 77.37 лв. Главницата следва да се присъди ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска на 02.07.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Относно размера на дължимото възнаграждение е спорно дали в него следва да се включи левовата равностойност на дължимите суми за храна. Съгласно чл.199, ал.1 ЗМВР (отм., в сила от 2006 г.) държавните служители получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплатата за категория и заплатата за длъжност. Конкретният размер на заплатата за длъжност се определя от министъра на вътрешните работи и се състои от: 1. възнаграждение за ниво, което отразява мястото на съответната длъжност в йерархията и 2. възнаграждение, което отразява специфичните условия на работното място (чл.200 ЗМВР – отм.). Към основното месечно възнаграждение се изплаща допълнително възнаграждение за продължителна работа (чл.201 ЗМВР отм.) и допълнителни възнаграждения по чл.202, ал.1 от ЗМВР, отм. След последните не е посочена добавката за храна, уредена в чл.204, ал.1 ЗМВР (отм., в сила от 2006 г.), според който на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Размерът на сумите и доволствията по ал. 1 - 5, условията и редът за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи – чл.204, ал.6 ЗМВР, отм.

Според представена от ответника Заповед рег. № Из-707 от 08.05.2006 г. на министъра на вътрешните работи на служителите на МВР се заплаща левова равностойност на храна в размер на 30 лв. месечно. Посочено е в заповедта, че тя се заплаща за действително отработено време, както и по време на платен отпуск или отпуск поради временна неработоспособност, но не за заплаща за ползване на неплатен отпуск и през времето на участие в международни мисии. Предвид мотивите на Решение № 186 от 07.06.2017 г. на КЗД, а именно, че по време на участието им в мисията на ООН в К. жалбоподателите са държавни служители на МВР, това им качество не се променя по време на участието им в мисията и тяхното служебно правоотношение се запазва, съдът приема, че на ищцата следва да се присъди и добавката за храна, тъй като тя се заплаща за действително отработено време, каквото не се спори, че служителката е осъществила при участието си в мисията на ООН в К.. Като създаваща неравно третиране следва да се приеме частта от Заповед рег. № Из-707 от 08.05.2006 г., според която не се дължи заплащане на храна за периода на участие в международни мисии,

както и разпоредбата на чл.1, ал.6, т.6 от Инstrukция за видовете и размерите на допълнителните възнаграждения за специфични условия на труд и за научна степен, изплащани на държавните служители на МВР, на която се позовава ответникът.

Според мотивите на Решение № 186 от 07.06.2017 г. на КЗД неравно третиране създава, както редакцията на чл.212, ал.1, т.7 ЗМВР (отм., в редакция до изменението му през 2010 г.), така и съответстващите й подзаконовите нормативни актове. В конкретния случай, такъв подзаконов нормативен акт е визираната Инstrukция на МВР за заплащане на допълнителни възнаграждения и частта от Заповед рег. № Из-707 от 08.05.2006 г., като общ административен акт, според които добавката за храна не се изплаща за периода на участие в международни мисии.

В идентичен смисъл са поясненията на вещото лице Н. в о.с.з. на 09.03.2022 г. – „в личната временна добавка се включва и храната – това ми беше обяснено на място в счетоводството, че им се полага и храна на основание чл.204 ЗМВР. На моя въпрос, дали се полага на всички служители, отговорът беше „да“.

По изложените съображения претендираното обезщетение за имуществени вреди, под формата на пропуснати ползи поради лишаване от месечно възнаграждение, следва да се присъди в пълния размер, посочен от съдебно-счетоводната експертиза, а именно 27 234.17 лв. главница и 4947.54 лв. лихва за забава за периода от 18.09.2019 г. до 02.07.2021 г.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ на ищцата следва да се присъдят сторените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. При общ размер на исковите претенции от 32 684.99 лв. минималният размер на адвокатското възнаграждение по чл.8, ал.1, т.4 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е 1510.55 лв. Претендираното адвокатско възнаграждение от 2600 лв. не е прекомерно съобразно действителната фактичеста и правна сложност на спора по смисъла на чл.78, ал.5 ГПК и напълно съответства на осъществените от адв. С. процесуални действия в производството, като се има предвид, че до него се е стигнало с резултат на упорито във времето отричане от страна на ответника на допуснатото неравно третиране със значителна давност – от периода 2006 г. – 2008 г.

На основание чл.78, ал.6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да възстанови в полза на АССГ сторените от бюджета му разноски за ССЕ в размер на 400 лв.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С. град, I-во отделение, 69-и състав,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСЪЖДА Министерство на вътрешните работи, [населено място], ул. „6-ти септември“ № 29, да заплати на Р. Г. С., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] и със съдебен адрес [населено място], [улица], вх.Б, партер, чрез адв. В. С., на основание чл.74, ал.2 ЗЗДискр., вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ, обезщетения за имуществени вреди, под формата на пропуснати ползи, претърпени в периода от 28.08.2006 г. до 10.10.2008 г., както следва: в размер на 425.91 лв., представляващи неизплатени суми за вещеве доволствие, ведно със законна лихва в размер на 77.37 лв., считано от 18.09.2019 г. до 02.07.2021 г., ведно законната лихва от предявяване на иска на 02.07.2021 г. до окончателното му изплащане и в размер на 27 234.17 лв., представляващи неизплатени суми за трудово възнаграждение, ведно със законната лихва в размер на 4947.54 лв., считано от 18.09.2019 г. до 02.07.2021 г., ведно със

законната лихва от предявяване на иска на 02.07.2021 г. до окончателното му изплащане, както и сторените по делото разноси в размер на 2610лв.

ОСЪЖДА Министерство на вътрешните работи, [населено място], ул. „6-ти септември“ № 29, да заплати на Административен съд София град, [населено място], [улица], основание чл.78, ал.6 ГПК сторените от бюджета разноси за ССЕ в размер на 400 лв.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: